

Nothing new under the sun

ON MARCH 6, 1974, Golda Meir succeeded in forming her new government coalition, a full 65 days after the elections. These had been put off to December 31, due to the outbreak of the Yom Kippur War only a few weeks prior to the original election date.

Despite the anger of the traumatized public at the Labour government for what had gone wrong in the war, Labour won that election. But as always, it needed the National Religious Party to form a majority coalition. Nobody had yet descended to relying on the anti-Zionist, ultra-Orthodox Agudat Yisrael for coalitions.

The 65 days it took to haggle over the formation of the coalition were not much longer than the average for previous and subsequent post-election horse-trading. But one must remember that early 1974 was wartime. Several hundred thousand men were still in the front lines on both sides of the Suez Canal and in the Golan Heights, and the Syrians were conducting a war of attrition against Israel on the latter front.

WHAT WAS HOLDING things up in the early months of 1974 was the NRP's insistence on amending the Law of Return to include the words "according to Halacha" in the definition of conversion. The wise *Kohelet* (Ecclesiastes) must have been thinking of modern Israeli politics when he wrote, "There is nothing new under the sun."

Four years earlier, the NRP had forced Golda to bow to their threats of bringing down her government if she did not deal immediately with the Law of Return, with a view to reversing a number of High Court

rulings that the Halacha was not legally binding in Israel. But she and the Labour Party balked at final surrender on the addition of the few words that would have invalidated all but Orthodox conversions.

Those words have since become a major bone of contention in all coalition negotiations, including the present ones.

Yosef Goell

SO HOW WAS the matter resolved on March 6, 1974?

Two days earlier, the cabinet had held an emergency session with the participation of the chief of the General Staff. It was then announced that there was an immediate threat of a renewal of major hostilities on the Syrian front. In such a threatening situation, the NRP patriotically agreed to enter the coalition in exchange for a promise that a ministerial committee would be set up to come up with a solution to the "Who is a Jew?" problem.

That committee was indeed set up, but as we see, the problem is still with us.

I was on the Suez front at the time all this developed; but a week later I was transferred to the Golan Heights. I vividly remember hearing the officers on that front joking that there had never been any threat, beyond the war of attrition that the Syrians had been conducting all along.

The whole war scare had manifestly been fabricated to force the NRP to come to its senses and back

off from the limb on which it had overextended itself. And it worked.

I DON'T KNOW what stratagem will be used this time, but I leave it to the fertile imaginations of the Israeli *homo politicus*. I am pretty sure that Yitzhak Shamir, like all previous prime minister-designates, will use up the whole of his second

that they have every intention of wriggling out of any promise they are compelled to make to the religious parties on the "Who is a Jew" issue.

It would be much more edifying if the leaders of the two major parties had enough backbone not to make such promises in the first place. But at the very least, an aroused secular public should make it clear at this point that it will fully support their reneging on those promises if the religious parties insist on extorting them. Dirty power politics, after all, is a two-way game.

THE LESSONS OF the past indicate that the religious politicians always try to push for as much as they can get, but always give in when confronted with an insurmountable force. What is needed at this time is the mobilization of such a persuasive countervailing force among the public at large, and within the two major parties and their small secular allies, both on the right and on the left.

There is a wise Talmudic precept that is apposite to the present situation: One does not legislate laws that the public will be unable to tolerate.

A newly and belatedly aroused American Jewish leadership is now engaged in making it clear to us that the larger part of the Jewish public for which it speaks will refuse to tolerate an anti-Jewish amendment to the Law of Return.

It is high time that the Israeli public similarly mobilize its countervailing force, to make clear its own limits as regards religious extortion.

The writer is a member of The Jerusalem Post's editorial staff.

מחבר

ממשלת מעבר למשך 11 חודש

מ. הלוי

למי שמתפלא האם "ממשלת מעבר" מסוגלת לתפקד שבועות כה רבים, כדאי להזכיר, כי בעבר היתה ממשלת מעבר שפעלה במשך תקופת-שיא של קרוב ל-11 חודשים. היה זה בשנת תשכ"א, לאחר שרוד כן גוריון התפטר, כעקבות "הפרשה". בשל כך הפכה הממשלה לממשלת-מעבר. בתחילה למשך חמישה חודשים, עד לעריכת הבחירות לכנסת הבאה. לאחר הבחירות החל מר"מ קואליציוני שנמשך למשך שישה חודשים נוספים.

באותה תקופה ניהל את המ"מ מטעם מפא"י לוי אשכול, שנקט בטקטיקה של התשת המפלגות הקטנות עמם ניהל שיחות. מטרתו היתה לפרק את הגוש החוסם של אותן ארבע מפלגות - הליברלים, אהדות העבודה, מפ"ם והמפד"ל - ולסכסך ביניהן. הוא הצליח בכך, וכל אחת מהמפלגות החלה לנהל מר"מ חשאי עם מפא"י, עד אשר הרכיבה כסוף מפא"י ממשלה בשיתוף עם אהדות העבודה והמפד"ל.

כזכור, כאשר נשען בעבר לראשית הקודם מנחם בגין, כי עליו לפעול בהקדם להקמת ממשלה אמורה הווי ממשלת מעבר היא הממשלה החוקה ביותר - סגורה ומסוגרת אין יוצא ואין בא..."

מי היה הנשיא הראשון?

שער שני: אישים

איש השלוח, איש הסער איש האמונה

בין אנשי העלייה השנייה נמצאו רבים, שכעבור שנים עמדו בראש המאבק של היישוב היהודי לעצמאות. יצחק בן-צבי, שהיה אחרי-כך נשיא הראשון של מדינת-ישראל, דוד בן גוריון, שהיה מנהיג היישוב כמלחמה העצמאות הראש הממשלה "הראשון" של ישראל. משה שרתוק (שרת) ולוי אשכול שהיו ראשי ממשלות אחריו. ראוי להזכיר גם את מספר "ההגנה" אליהו גולומב, אח בול כענלסון אח יצחק טבנקין ואחרים שהיו מבני עלייה זו.

כפרק זה על שלושה אנשים מבני העלייה השנייה. אישים אלה נתפרסמו בזמנם כהוגיי דעות ומורידים לעם, השלושה הם: אהרון דוד גורדון, יוסף חיים כרנר והרב אברהם יצחק הכהן קוק.

לצות "ארץ מולדת" ובאחרונה נשלחו תורעות לכל המורים המלמדים לפי התוכנית שנאחה מיהודה חרשה מתוקנת בה חושב לייצמן כבוד. להביא את הספר כראיה. דוברת הטלוויזיה הלימודית רפנה וייס הגיבה: "אין לי מה לומר. זו טעות ולאחר בירור הוסיפה שדבר הטעות כבר ידוע ככיתה שזה היה בו משנה" ורצה מי היה הנשיא הראשון של המדינה? שאלה הבת, "חיים וייצמן", ענה האב, "לא בן-צבי, התעקשה הבת, "אנחנו למדנו בכיתה שזה היה בו משנה" ורצה

מאת רעל טישביין, מספרת, רבתי לענייני חינוך הנשיא הראשון של מדינת ישראל אינו חיים וייצמן כי אם יצחק בן-צבי - כך מספרת תוכנית הלימודים המיועדת לבתי ספר יסודיים, "ארץ מולדת", העוסקת בארץ ישראל והיושב היהודי בעת החרשה בהוצאת המרכז לטלוויזיה לימודית ומשרד החינוך. התוכנית הופקה על ידי עוזת טלוויזיה טובי החוקרים הועמדו לרשותו כיועצים: פרופסור יחזקאל בן אריה, יגאל עילם, ד"ר יחזקאל קניאל וד"ר אניתה שפירא. עם זאת, כך מסתבר, במשך כשש שנים בהם נלמדה התוכנית, לא נעשה דבר לתיקון הטעות המופיעה בפתח השער השני (בתצלום) "אישים ולפיה" בין אנשי העלייה השנייה נמצאו רבים שכעבור שנים עמדו בראש המאבק של היישוב היהודי לעצמאות: יצחק בן-צבי שהיה אחר כך נשיא הראשון של מדינת ישראל; דוד בן גוריון שהיה מנהיג היישוב כמלחמת העצמאות וראש הממשלה הראשון של ישראל; משה שרתוק שרת ולוי אשכול שהיו ראשי ממשלות אחריו. ראוי להזכיר גם את מספר "ההגנה" אליהו גולומב, אח בול כענלסון אח יצחק טבנקין ואחרים שהיו מבני עלייה זו.